

Az 1999. évi XLIII. törvény, és a 145/1999. (X. 1.) Kormány rendelete a temetkezésről

1999. évi XLIII. törvény

I. Temetkezési szolgáltatások

25. § (1) Temetkezési szolgáltatási tevékenység:

- a) a temetésfelvétel,
- b) az elhunytak a kegyeleti igényeknek megfelelő temetésre való - az egészségügyi szolgáltató halottkezelési feladatkörébe nem tartozó és az egészségügyi intézmény területén kívül végzett - előkészítése,
- c) a temetéshez szükséges kellékekkel való ellátás,
- d) a ravatalozás,
- e) a búcsúztatás,
- f) sírhelynyitás és visszahantolás,
- g) a sírba helyezés,
- h) a halotyszállítás,
- i) a hamvasztás és az urnakiadás,
- j) az urnaelhelyezés,
- k) a hamvak szórása,
- l) az exhumálás,
- m) az újratemetés.

(2) A temetkezési szolgáltatási tevékenységek teljeskörűen vagy önállóan is végezhetők (a továbbiakban együtt: temetkezési szolgáltatás).

A törvény a tevékenységfajták felsorolásával egyértelművé teszi, melyek azok a résztevékenységek, amelyeket a temetkezési szolgáltatáson belül el kell látni. E tevékenységek a vállalkozások szempontjából teljes körűen, illetve részenként is gyakorolhatók, de a törvény a teljes körű feladatellátást preferálja. A szabályozás így még inkább alkalmassá válik arra, hogy a temetkezési szolgáltatásokat más, így különösen az egészségügyi intézményekben végzett hasonló tevékenységektől elhatároljuk.

(3) Az egyházi szertartás szerinti búcsúztatás e törvény értelmében nem minősül temetkezési szolgáltatásnak.

26. § (1) Temetkezési szolgáltatási tevékenység kormányrendeletben meghatározott műszaki, közegészségügyi és alapvető kegyeleti, illetve személyi feltételek szerint gyakorolható.

(2) A temetkezési szolgáltató köteles az engedélyezett temetkezési szolgáltatási tevékenységet a kegyeleti jogok betartása mellett, folyamatos rendelkezésre állással ellátni. Tevékenységének gyakorlása során a szolgáltató az 1. §-ban meghatározott alapelvek érvényesülését köteles biztosítani.

27. § (1) A temetkezési szolgáltató a temető, a hamvasztóüzem és a temetkezési emlékhely területén kívül

a) a temetkezési szolgáltatások közül a temetésfelvételt, az elhunyt temetésre való előkészítését és a temetéshez szükséges kellékekkel történő ellátását, továbbá

b) a temetkezési szolgáltatás ellátása során az elhunyt hűtését, a halotyszállító jármű tárolását csak engedélyezett telephelyen végezheti.

(2) Egészségügyi intézményben - az egészségügyi igazgatás körébe tartozó, elhalálozással kapcsolatos ügyintézésen kívül - nem lehet temetkezési szolgáltatás céljából telephelyet létesíteni és működtetni. A megrendelés megszerzése érdekében az eltemetettő nem befolyásolható sem az intézmények alkalmazottai, sem temetkezési szolgáltató által.

(3) Tilos temetkezési szolgáltatásra utaló reklám és hirdetőtábla elhelyezése az egészségügyi intézmény területén, épületének falán, kerítésén és irodájában. A temetkezési szolgáltatók névsorát és telephelyének címét, telefonszámát, a teljes körű szolgáltatásra utaló megjegyzést („Teljes körű szolgáltatás”) - a szolgáltató kérelmére, az egyes szolgáltatók megkülönböztetése nélkül - ábécé sorrendben az intézmény információs irodájában, tájékoztató jelleggel el lehet helyezni.

(4) Temetkezési szolgáltatásról szóló reklámban csak a szolgáltató neve, elérhetőségének módja és időtartama, logója, valamint a „temetkezés” szó tüntethető fel.

(5) A temető területén - az erre a célra kijelölt hely kivételével - tilos temetkezési szolgáltatásra utaló reklám és hirdetőtábla elhelyezése.

(6) Köztemető területén külön jogszabályban meghatározott telepengedély alapján gyakorolható ipari és szolgáltató tevékenység végzésére nem lehet telephelyet létesíteni, és ilyen tevékenységgel létrehozott terméket - a temetéshez szükséges kellékek kivételével - nem lehet forgalmazni.

28. § A temetkezési szolgáltató a tevékenység ellátása során köteles az eltemettetőnek a temetési szertartásra vonatkozó rendelkezését - az egyházi temetés esetén az egyházi szertartás rendjének megfelelően - tiszteletben tartani.

A temetkezési szolgáltató

29. § (1) Egészségügyi intézményben az orvos, az egészségügyi feladatot ellátó vezetői megbízású alkalmazott, továbbá az egészségügyi feladatot ellátó alkalmazott nem lehet temetkezési szolgáltatót végző egyéni vállalkozó, illetőleg gazdasági társaság tagja, vezető tisztségviselője vagy alkalmazottja.

(2) Az (1) bekezdésben felsoroltak közeli hozzátartozója [Ptk. 685. § b) pontja] nem lehet ugyanabban a megyében temetkezési szolgáltatót végző egyéni vállalkozó, illetőleg gazdasági társaság vezető tisztségviselője vagy alkalmazottja.

A törvény szerint a tisztességes piaci viszonyok erősítése érdekében egészségügyi intézmény orvosa és vezető alkalmazottja, illetőleg ezek közeli hozzátartozója, továbbá az egészségügyi feladatokat ellátó alkalmazott nem vehet részt temetkezési szolgáltatás ellátásában. Ez a szabály az egészségügyi intézmény tulajdoni viszonyaitól független. Ennek megfelelően a tiltó szabálynak akár a magántulajdonú egészségügyi intézményben is érvényesülnie kell.

30. § (1) Temetkezési szolgáltatás végzésére gazdálkodó szervezetet akkor lehet alapítani, ha az alapító vagy a vállalkozó székhelye (telephelye) szerint illetékes települési (fővárosban a kerületi) önkormányzat jegyzője ahhoz előzetesen hozzájárult.

(2) A jegyző az előzetes hozzájárulást nem tagadhatja meg attól, aki

- a) igazolja büntetlen előéletét, szakmai alkalmasságát, továbbá megfelelő pénzügyi teljesítőképességét, és
- b) az alapvető kegyeleti feltételeknek megfelelő, a tevékenység méltóságát nem sértő telephelyet jelöl meg, továbbá
- c) írásbeli nyilatkozatot tesz arról, hogy vele szemben összeférhetetlenség nem áll fenn.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott követelményeket

- a) egyéni vállalkozás esetén az egyéni vállalkozónak (kérelmezőnek),
- b) a gazdasági társaság vezetőjének

kell igazolnia.

31. § (1) A temetkezési szolgáltatás ellátásához a telephely létesítését a jegyző az ÁNTSZ területileg illetékes városi (kerületi) intézete és az illetékes építésügyi hatóság szakhatósági közreműködésével lefolytatott telephely-engedélyezési eljárásban engedélyezi. A jegyző, a telephely-engedélyezési eljárása során környezetvédelmi, vízügyi, tűzvédelmi szakhatóságok közreműködését veheti igénybe.

(2) A jegyző a telephelyengedélyt akkor adja meg, ha a szakhatósági hozzájárulás(ok) alapján megállapítja, hogy a telephely megfelel a kegyeleti követelményeknek, a munkavégzésre (munkahelyre) vonatkozó előírásoknak, a környezetben élők egészségét és a környezetet nem veszélyezteti.

A törvény szerint szűkül a telephelyengedélyhez kötött szolgáltatások köre. A temető területén kívül is ellátható tevékenységek vonatkozásában a temetkezési szolgáltatások közül a temetésfelvétel, az elhunyt temetésre való előkészítése és a temetéshez szükséges kellékekkel történő ellátása, a temetkezési szolgáltatás ellátása során az elhunyt hűtése, a halottszállító jármű tárolása lesz telephely engedély birtokában végezhető. A korábbi rendelkezések szerint a telephelynek alapvető kegyeleti feltételeknek és a tevékenység méltóságát nem sértőnek kellett lennie. Hiányzott azonban a törvényből az a garanciális követelmény, hogy a tevékenység mások kegyeleti érzését ne sértse, feleljen meg a közegészségügyi, építésigazgatási és környezetvédelmi szempontoknak.

A temetőben, temetkezési emlékhelyen, hamvasztóüzem ingatlanán létesített telephelyet nem kell engedélyeztetni. E létesítmények temetkezési szolgáltatás céljából épültek. A temetőnek, a temetkezési emlékhelynek, a hamvasztóüzem ingatlanának meg kell felelnie az építésügyi előírásoknak, az építmények megépítéséhez építési engedély szükséges, amit szakhatósági közreműködéssel végeznek.

A temetkezési szolgáltatásról szóló reklám szabályait indokolt azzal kiegészíteni, hogy a szolgáltató elérhetőségének módja, annak időtartama is feltüntetendő legyen a reklámban. A reklám tevékenység alapvetően alkalmas az eltemetett befolyásolásán túl arra, hogy a kegyeleti jogokat sértse. A törvény szándékosan nem kívánja bővíteni azokat az elemeket, amelyek a temetkezési szolgáltató elérhetőségén kívül esnek. A temetkezési szolgáltatás nem hasonlítható össze más szolgáltatásokkal, nem kínálható olyan „portékaként”, mint más tevékenységek. A reklámnak szándékosan visszafogottnak, csak a tényekre szorítkozónak kell lennie annak érdekében, hogy az elsősorban a kegyeleti jogokat, másrészt a közízlést a legcsekélyebb módon sem sérthesse.

Köztemető területén nem lehet telephelyet létesíteni olyan ipari és szolgáltató tevékenység végzésére, amely külön jogszabályban meghatározott telepengedély alapján gyakorolható. Az ilyen tevékenységgel létrehozott termékeket köztemető területén forgalmazni sem lehet, kivéve a temetéshez szükséges kellékeket. E tevékenységek végzését meg kell szüntetni, az e törvény kihirdetését megelőzően írásba foglalt szerződések esetében legkésőbb a határozott időre kötött szerződés lejártának napján, a határozatlan időre kötött szerződés esetén 2006. december 31-én.

A telephelyet (fióktelephelyet) főszabályként továbbra is a telephely fekvése szerint illetékes jegyző engedélyezi a közegészségügyi, az építésügyi szakhatóság kötelező, a környezetvédelmi, vízügyi, tűzvédelmi szakhatóságok tevékenység fajtának megfelelő közreműködésével. A jegyző az engedélyt akkor adja meg, ha a telephely a szakhatósági hozzájárulások alapján a kegyeleti, műszaki, munkavédelmi, egészségügyi és környezetvédelmi követelményeknek megfelel. Az eljárás részleteit, az egyes tevékenységek közötti differenciált követelményeket a kormányrendelet tartalmazza.

32. § A szakmai alkalmasság feltételeit az teljesíti, aki megfelel a kormányrendeletben előírt képesítési feltételeknek. E feltételek alól felmentés nem adható.

33. § (1) A pénzügyi teljesítőképesség akkor megfelelő, ha az alapító (vállalkozó)

a) adó-, vám- és járulékfizetési kötelezettségének igazoltan eleget tett,

b) igazolja és vállalja, hogy a kormányrendeletben meghatározott mértékű vagyoni biztosítékkal folyamatosan rendelkezik, amelyet kizárólag a temetési szolgáltatást igénybe vevők olyan kártérítési igényének közvetlen kielégítésére használhat fel, amelyet a szolgáltatással okozott.

(2) Az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott biztosíték

a) a bankszámlát vezető pénzintézetnél lekötött és elkülönítetten kezelt pénzbeli betét;

b) ilyen összeg erejéig vállalt bankgarancia vagy felelősségbiztosítás.

34. § A jegyző a tevékenység gyakorlására kiadott hozzájárulását visszavonja, ha megállapítja, hogy kiadásának feltételei már nem állnak fenn.

A pénzügyi teljesítőképességet adó-, vám- és járulékfizetési kötelezettség teljesítésével, illetve vagyoni biztosítékkal való rendelkezéssel kell igazolni. A vagyoni biztosíték jelentősége abban áll, hogy azzal a szolgáltató az eltemetettő kárigényét közvetlenül kielégítheti. Ez a közöttük létrejövő megállapodással történik. A vagyoni biztosíték összegét meghaladó igény érvényesítésére polgári peres úton továbbra is lehetőség van.

A törvény szerint a jegyző visszavonhatja a tevékenység gyakorlására kiadott hozzájárulását. Ezzel biztosítható a feltételek meglétének folyamatosága. A vagyoni biztosítéknak is folyamatosan rendelkezésre kell állnia.

Halottszállítás

35. § (1) Holttestet szállítani kizárólag a közegészségügyi és a járványügyi szabályokat és az alapvető kegyeleti feltételeket kielégítő, erre a célra kialakított járműben, fedéllel ellátott koporsóban (szállítókoporsóban) lehet.

(2) Rendkívüli halálesetekkel összefüggő halottszállításról külön jogszabály rendelkezik.

36. § (1) Holttest, urna külföldre történő szállításához - ha nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik - a rendeltetési hely szerinti ország hatóságának, valamint az elhalálozás helye szerint illetékes közegészségügyi hatóságnak az engedélye szükséges.

(2) Holttest külföldről Magyarországra való szállításához be kell szerezni a magyar külképviselet hatósági engedélyét, valamint az indító ország közegészségügyi hatóságának szállítási engedélyét, továbbá a befogadó temető, illetve temetkezési hely nyilatkozatát.

(3) A nemzetközi halottszállítás egyéb feltételeit külön jogszabály tartalmazza.

Halotthamvasztás

37. § (1) Hamvasztóüzemi építményt létesíteni vagy átalakítani, felújítani a településrendezési tervnek megfelelően és építési engedély alapján lehet.

(2) Az építési engedélyezési eljárás során a közegészségügyi, a környezetvédelmi, örökségvédelmi, a közlekedési, a vízügyi, tűzvédelmi, energetikai szakhatóságok működnek közre.

38. § (1) Ha a halottvizsgálati bizonyítvány szerint a holttest hamvasztható, a hamvasztást az ország területén működő bármely hamvasztóüzemben el lehet végezni. A hamvaszthatóságot tanúsító halottvizsgálati bizonyítványról az üzem másolatot készít, amit a nyilvántartáshoz csatolva kell megőrizni.

(2) Magyarországon elhunyt külföldi személy, vagy más országban elhunyt és Magyarországra szállított külföldi személy elhamvasztásához az elhunyt állampolgársága szerinti ország külképviseletének, ennek hiányában az utolsó lakhelye szerint illetékes hatóság engedélye szükséges, ha nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik.

(3) Hamvasztóüzem céljára felhasznált ingatlanon hagyományos sírhelyek, sírboltok nem létesíthetők, kivéve, ha az üzem temető területén létesült.

(4) Ismeretlen holttest nem hamvasztható el.

2005. évi XXI. Törvény

A temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény módosítása

(5) A temetkezési szolgáltatónak az egészségügyi intézmény, így különösen a gyógyító tevékenységet is folytató egészségügyi felsőoktatási intézmény, továbbá az igazságügyi orvosszakértői intézet területén a törvény hatálybalépésekor még működő telephelyét e törvény hatálybalépését követő hatodik hónap első napjáig meg kell szüntetni.

Az 1999. évi XLIII. törvény, és a 145/1999. (X. 1.) Kormány rendelete a temetkezésről

145/1999. (X. 1.) Kormány rendelete

A temetés feltételei

24. § (1) A halottat koporsós temetés esetén - ha jogszabály másként nem rendelkezik - a halottvizsgálati bizonyítvány kiállításától számított 96 órán belül el kell temetni, kivéve, ha

a) a halottvizsgálatot végző orvos a halottvizsgálatra vonatkozó rendelkezések alapján ettől eltérő engedélyt adott;

b) a temetésre az eltemettető kívánsága szerint 8 napon belül kerül sor, feltéve, hogy a holttest hűtése folyamatosan biztosított;

c) a temetésre az eltemettető kívánsága szerint - a temetés helye szerint illetékes intézet engedélyével - 15 napon belüli időpontban kerül sor, feltéve, hogy a holttestnek az eltemetésig történő hűtése folyamatosan biztosított.

(2) A halottat - hamvasztásos temetés esetén - a halottvizsgálati bizonyítvány kiállításától számított 15 napon belül el kell hamvasztani. A holttestet a hamvasztásig hűteni kell.

25. § (1) A temetőbe szállított halottat az azonosság megállapítása és az okmányoknak az üzemeltető részére történő átadása után - a szállításhoz használt külső koporsóval együtt - azonnal el lehet temetni, vagy gondoskodni kell a hűtőben, ravatalozóban való elhelyezéséről.

(2) Ha a temető üzemeltetője az azonosság vagy az okmányok tekintetében hiányosságot észlel, az átvételt felfüggeszti és a halottvizsgálati bizonyítványt kiállító orvost, valamint az illetékes intézetet értesíti.

26. § (1) Temetni - ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik - hagyományos módon koporsóban (koporsós temetés), hamvasztás esetén az urnába helyezett hamvak eltemetése, illetve elhelyezése, szétszórása útján lehet.

(2) A koporsót temetés előtt véglegesen le kell zárni.

27. § Az elhalt méltó búcsúztatása céljából a koporsóban történő eltemetés, külföldre szállítás előtt az eltemettető kérésére és költségére a holttest konzerválható. A halottkonzerválás egészségügyi intézet patológiai osztályán végezhető el.

28. § (1) Az elhalt földbe temetéséhez az eltemettetőnek jól zárható, környezetet nem szennyező anyagból készült, résmentes koporsóról kell gondoskodnia. Földbe temetéshez - a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel - fém, üveg, műanyagból készült koporsó nem használható.

(2) Földbe temetéshez olyan koporsóanyag vagy kegyeleti termék nem használható, amely - alapanyagként vagy adalékanyagként külön jogszabályban szereplő összetevők bármelyikét tartalmazza - veszélyezteti a környezetet. Ha az elhunyt temetésre való előkészítéséhez, szállításához műanyag (pvc, polietilén fóliát) vagy más, földben le nem bomló anyagot, kelléket használtak, azt az eltemetés során földbe helyezni nem szabad. A halottal érintkező, nem lebomló anyagokat egészségügyi veszélyes hulladékként kell kezelni.

(3) A (2) bekezdésben foglaltak nem alkalmazhatók a fertőző betegségben elhunytak, valamint a külföldről szállított holttestek szállításánál felhasznált anyagokra.

(4) Temetőben és temetési helyen létesített sírboltba (kriptába) temetéshez az elhunytat légmentesen zárt, az eltemettető igényének megfelelően fa, műanyag, fém vagy üveg koporsóba kell tenni. Fa koporsó használata esetén belső fém vagy műanyag koporsót is alkalmazni kell.

29. § A kolerában, pestisben, leprában, sárgalázban, kiütéses tifuszban, takonykórban, AIDS-ben, vírusos hemorrhagiás lázban elhunytak holttestét kellő szilárdságú, hézagmentesített kettős koporsóban kell eltemetni.

30. § (1) Azt, aki törvény alapján a temetésre kötelezett és a kötelezettségét nem teljesíti, az elhalálozás helye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzője felszólítja 15 napon belüli teljesítésre. Ha a kötelezett a felszólításnak nem tesz eleget, az elhunytat közkölségen kell eltemetni.

(2) A közkölségen történő temetés esetén a temetésre kötelezett személyt a temetés helyéről és idejéről értesíteni kell.

(3) Az elhunytat a kötelezett kérelmére az általa megjelölt temetési helyre kell temetni, ha az elhalálozás helye szerinti település köztemetőjében megjelölt temetési hely feletti kérelmezőnek rendelkezési joga van.

31. § (1) Az elhunytat - ha az eltemettetőnek nincs a temetőben meglévő temetési hely feletti rendelkezési joga - az elhalálozás ideje szerint sorrendben következő temetési helyre kell temetni, kivéve, ha a szabályzat másként rendelkezik.

(2) Sírboltba történő temetés rendjét a sírboltkönyv határozza meg.

A hamvasztásos temetés

32. § (1) A hamvasztásos temetést lebonyolító szolgáltató a ravatalozás után, de legkésőbb az elhaltnak a hamvasztóba történő szállítása előtt köteles az eltemettető vagy meghatalmazottja jelenlétében számba venni a halotton levő nemesfém ékszereket, és azokat az eltemettető vagy meghatalmazottja számára elismervény ellenében kiszolgáltatni.

(2) A hamvasztásos temetést felvevő szolgáltató köteles tájékoztatni az elhunyt hamvasztását elvégző üzem címéről.

(3) Az elhunytat az elhalálozás (kór- vagy hatósági boncolás) helye szerinti legközelebbi hamvasztóban kell elhamvasztani, kivéve, ha

a) az eltemettető az ország más hamvasztóüzemét jelöli meg a hamvasztásos temetés megrendelésekor;

b) az elhalálozás helye szerinti legközelebbi hamvasztóüzemben a szállítás és a hamvasztás együttes díja magasabb a távolabbi üzembe való szállítás és hamvasztás együttes díjánál.

(4) A hamvasztó üzemek hamvasztási díjáról és a szállítás díjáról az eltemettetőt a kifüggesztett árjegyzékben tájékoztatni kell. A tételes számlában a hamvasztó üzem által számlázott díjat kell érvényesíteni.

A halotyszállítás

42. § (1) Halottat, valamint halva született magzatot csak a halál bekövetkezésének tényét és módját megállapító halottvizsgálat után szabad kórbonctani vizsgálat, hatósági boncolás, temetés, illetve elhamvasztás céljából a halál bekövetkezésének helyéről elszállítani.

(2) Kórházon kívül meghalt személy holttestének temetőbe szállításáról a halottvizsgálati bizonyítvány kiadásával és az eltemetésre engedélyezett idő meghatározásával együtt a halottvizsgálatot végző orvos intézkedik.

(3) Rendkívüli módon bekövetkezett halál esetén (rendkívüli halál) a holttestnek az elhalálozás (kór- vagy hatósági boncolás) helyéről való elszállításáról külön jogszabály rendelkezik.

(4) Az azonosító űrlapnak a holttest két végtagjára történő felhelyezéséről a halottvizsgálatot végző orvos, kórházban a boncmester gondoskodik. A szállító figyelmét fel kell hívni - külön megjelölve az űrlapon -, ha az elhunyt fertőző betegségben halt meg.

(5) A kórházon kívül elhunyt személyről a rajta található nemesfém ékszereket az elszállítás előtt - ha azt a hozzátartozó nem tette meg - a szállító köteles levenni, és az eltemettetőnek, illetve a közeli hozzátartozónak elismervény ellenében átadni.

(6) Halottat szállítani felöltöttetve vagy lepedővel lefedve szabad.

43. § (1) Településen kívülre történő szállítás esetén az elhunytat kellő szilárdságú, vízhatlan módon hézagmentesített, ráálló fedéllel ellátott koporsóba kell helyezni. Szállítani erre a célra kialakított, fedéllel ellátott szállítókoporsóban is lehet.

(2) A koporsón belül műanyag zsákot kell használni a szállításra

a) ha arra hamvasztás céljából vagy kórboncolást követően kerül sor, továbbá

b) a rendkívüli halálesetben vagy fertőző betegségben elhunyt, valamint 10 évnél rövidebb idő előtt eltemetett, exhumált maradvány szállítására esetén.

(3) A szállításra használt koporsón belül fém koporsót kell használni, amennyiben a szállítás vonaton, hajón, légi járművön, illetve külföldre történik.

(4) Településen belül történő szállításához erre a célra rendszeresített hordágy is használható, ha az elhunytat át nem látszó szállítózsákba helyezik és a hordágyhoz rögzítik.

(5) Hamvasztás céljára történő szállításához - ha a szállítás az elhalálozástól számított 120 órán belül megtörténik - fedéllel ellátott hamvasztó koporsó is használható.

44. § (1) Az elhunytat a szállító telephelye szerint illetékes intézetnek a szállítható halottak számát is megállapító szakhatósági hozzájárulása alapján kiadott közlekedési hatósági engedély alapján, erre a célra kialakított és rendszeresített, zárt közúti halotyszállító járművel szabad szállítani. A rakodóterben szállítható halottak számát a forgalmi engedélyben rögzíteni kell.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott halotyszállító járművet - kivéve, ha erre a célra gyártották - belülről résmentes, fertőtleníthető fém vagy műanyag lemezzel kell bélelni, jól zárható ajtóval ellátni, és a koporsó (hordágy) rögzítésére alkalmassá kell tenni.

(3) Helyi vagy temetőn belüli szállítás céljára lovasfogat is használható.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott halotyszállító járművet vagy lovasfogatot csak a holttest és az eltemetés (elhamvasztás) kellékének szállítására szabad használni.

(5) Az (1)-(5) bekezdésben foglaltak egyebekben nem érintik a külön jogszabályokban előírt, halotyszállításra vonatkozó rendelkezéseket.

45. § (1) Halotyszállító járművel várakozni csak a szállítási feladat ellátásához szükséges ideig szabad

a) halott szállítás közben közterületen (közúton), vagy

b) egészségügyi intézmény területén.

(2) Temetkezési szolgáltató járművein csak a vállalkozó (cég) nevét (logóját), telephelyének címét, telefonszámát és a temetkezés szót szabad feltüntetni.

(3) Fertőző betegségben elhalt szállítás után a kocsit azonnal, egyébként havonta fertőtleníteni kell, amelyről naplót kell vezetni. A napló tartalmazza a fertőtlenítés időpontját, helyére és a fertőtlenítés módjára vonatkozó adatokat.

46. § (1) Az elhunyt külföldre szállításához engedély szükséges, a kérelmet a halál megállapításának helye szerint illetékes intézethez kell benyújtani. A kérelemnek tartalmaznia kell a szállítandó halott nevét, utolsó lakhelyét, a halált okozó betegség megnevezését, a halál napját, azoknak a helységeknek a megnevezését, ahonnan és ahová a szállítás történik, a szállító jármű (a szállítás módjának) megjelölését és a szállítmány kísérlőjének megnevezését.

(2) A kérelemhez csatolni kell a halottvizsgálati bizonyítványt vagy a halotti anyakönyvi kivonatot.

(3) A halotyszállítási engedélyt két példányban kell kiállítani. Az engedélyben a halott szállításának feltételeit is meg kell határozni. A halotyszállítási engedély egyik példányát és a halottvizsgálati bizonyítványt (halotti anyakönyvi kivonatot) a halott kísérlőjének kell átadni. A másik példányt a kérvényhez csatolva az irattárba kell elhelyezni. Az engedélyben megállapított halotyszállítási feltételek teljesítését a halotyszállítás megkezdése előtt ellenőrizni kell.

(4) Halottnak külföldről Magyarországra való szállításához az engedélyt a magyar külképviseleti hatóság adja ki. Az engedélyezésnél a belföldi helyközi halotyszállításra vonatkozó rendelkezéseket is figyelembe kell venni azzal az eltéréssel, hogy a kettős koporsó használata minden esetben kötelező. A rendeltetési helyen - a temető fenntartója (üzemeltetője) értesítése alapján - az intézet a szállítmányt ellenőrzi, a halotyszállítási engedélyt bevonja és megőrzi.

1999. évi XLIII. törvény, és 145/1999. (X. 1.) Kormány rendelete a temetkezésről

10.

Temetkezési szolgáltatás

47. § (1) A telephelyen külön helyiséget kell biztosítani:

- a) az ügyfelek fogadására, ha a telephelyen temetésfelvétel is történik, és
- b) ha a temetésfelvételi tevékenységhez kellékbemutató is társul, a bemutató céljára is.

(2) Temetésfelvételi iroda lakás céljára nem használt, az elhunyt tiszteletét biztosító körülményeknek megfelelő helyiségben létesített telephelyen működhet.

48. § (1) A telephelyen elhunytat - a (2) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - akkor lehet tárolni, ha a telephely engedély e tevékenységre kiterjed. A telephelyen a holttest hűtéséről folyamatosan kell gondoskodni. A holttestnek a temetkezési szolgáltató telephelyén történő hűtése, valamint a telephelyre történő többlétszállítás költségének együttes összege nem haladhatja meg az elhunyt kórházi, illetve temetőben levő hűtőben biztosított hűtésének díját.

(2) Olyan telephelyen, amely fekvőbeteg-ellátást nyújtó egészségügyi intézmény, szanatórium, szociális ellátó intézmény, lakó- és szállásépület, üdülő, oktatási, nevelési és kulturális intézmény, vendéglátóhely, vendéglátóüzlet bármely bejáratától számított 200 méteres közúti távolságon belül található, az elhunyt hűtését, illetve az elhunyt temetésre való előkészítését nem lehet végezni.

(3) Telephelyen halotyszállító jármű fertőtlenítése csak akkor végezhető, ha a telephely engedély erre kiterjed.

49. § A temetkezési szolgáltató telephelyén folytatott tevékenység megváltoztatása esetén a telephely engedélyt a módosított tevékenység megkezdése előtt kell kérni.

50. § (1) A halotyszállítást legalább kettő, a ravatalozást és a sírgödörbe (sírboltba) való koporsóelhelyezést legalább négy főnek kell végeznie. Az urnaravatalozást és urnaelhelyezést egy fő is elvégezheti.

(2) A szolgáltatásban közreműködők a munka során kötelesek méltó magatartást tanúsítani, a kegyeleti igényeknek megfelelő öltözetben munkát végezni.

51. § A temetkezési szolgáltatónak temetkezési szolgáltató szakképesítéssel kell rendelkeznie.

52. § (1) A temetkezési szolgáltató köteles a vagyoni biztosítékra pénzüintézzel vagy biztosítóintézzel szerződést kötni.

(2) Vagyoni biztosítékként csak olyan szerződés vehető figyelembe, amely szerint a pénzüintézet vagy a biztosítóintézet a temetkezési szolgáltatást igénybe vevő által megfizetett, számlával igazolt díj visszafizetésére teljesít kifizetést.

(3) A vagyoni biztosítékra kötött szerződést legalább kétévi időtartamra kell megkötni, és a mindenkori lejáratot megelőző legalább 30 nappal meghosszabbítani. A szolgáltató a szerződés lejártakor más típusú vagyoni biztosítékra is áttérhet.

(4) A vagyoni biztosíték a fennálló kötelezettségek teljesítése után és csak a temetkezési szolgáltatói tevékenység megszűnését követő 3 hónap elteltével szüntethető meg.

(5) A temetkezési szolgáltató a vagyoni biztosíték rendelkezésre állását a telephelye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjének a szerződés megkötésekor, illetőleg meghosszabbításakor köteles igazolni.

53. § (1) A vagyoni biztosíték mértéke a temetkezési szolgáltatás megkezdésekor 200 ezer Ft.

(2) Ha a temetkezési szolgáltatás megkezdésétől számított két év eltelt, illetőleg a szerződés meghosszabbításakor, a vagyoni biztosíték mértéke a tárgyévet megelőző évben a számviteli törvény szerint elszámolt nettó árbevételhez igazodóan

- a) egymillió Ft nettó árbevételig 200 ezer Ft;
- b) egymillió Ft és ötmillió Ft árbevétel között 400 ezer Ft;
- c) ötmillió Ft és tízmillió Ft árbevétel között 600 ezer Ft;
- d) tízmillió Ft árbevétel fölött egymillió Ft.

(3) A tevékenységét tovább folytató temetkezési szolgáltató a felhasznált vagyoni biztosítékot köteles haladéktalanul, de legkésőbb 30 napon belül pótolni.

Az 1999. évi XLIII. törvény, és a 145/1999. (X. 1.) Kormány rendelete a temetkezésről

145/1999. (X. 1.) Kormány rendelete

Hamvasztóüzemi működés

56. § (1) Hamvasztóüzembe elhunytat szállítani akkor lehet, ha az átadás-átvétel feltételei biztosítottak.

(2) Az átvevő a halottvizsgálati bizonyítvány alapján köteles azonosítani az elhunytat. Ellenőrizni kell az elhunyt kezére vagy lábára felhelyezett azonosító cédula, valamint az okmányok (halottvizsgálati bizonyítvány, értesítés halálesetről), és a hamvasztást megrendelő bizonylat adatait. Az elhunytat kizárólag fedővel ellátott hamvasztó koporsóban (vagy normál koporsóban) legalább lepedővel fedett módon lehet szállítani, illetve átvenni.

(3) Az átvett halottat a hamvasztásig hűteni kell.

(4) Az átvételt követően a koporsóba éghetetlen anyagból készült azonosító lapkát kell helyezni. Az elhunytat kizárólag ezzel együtt lehet hamvasztani, és a hamvakkal együtt az urnába kell helyezni.

(5) Az azonosító lapra - a koporsóba helyezés előtt - be kell vésni az elhunyt hamvasztóüzemben kapott nyilvántartási sorszámát, az üzem székhelye szerinti település nevének legalább két kezdőbetűjét.

57. § (1) A hamvasztás megtörténte után a hamvakat a keletkezett hamu úrtartalmának megfelelő, de legalább 2,5 l úrtartalmú urnába kell helyezni, és az urnát le kell zárni.

(2) A hamvak elhelyezése előtt az urnába maradandó módon be kell ütni, vagy az urnafedő belső oldalára címkét kell elhelyezni, amely tartalmazza az üzem székhelye szerinti település nevét, az elhalt nevét (leánykori nevét), a nyilvántartás sorszámát és az elhamvasztás időpontját.

(3) A lezárt urnát temetőben való elhelyezés céljából az elhamvasztás megrendelője által megjelölt temetkezési szolgáltatónak át kell adni, vagy meg kell küldeni. Az urna az eltemettetőknek a kegyeleti igények betartásával, a hamvasztóüzem területén erre a célra kialakított helyiségben vagy telephelyen közvetlenül is átadható.

(4) A hamvak - az eltemettető írásbeli kívánságára - több urnában vagy a kegyeletet nem sértő szelencében is elhelyezhetők. A bizonylatot az okmányokhoz csatolva a hamvasztóüzem őrzi meg.

58. § (1) A hamvasztóüzemben nyilvántartó könyvet kell vezetni, amely tartalmazza a sorszámot, a hamvasztás napját, az elhalt nevét, születési idejét, az elhalálozás helyét és idejét, az üzembe szállító szolgáltató nevét, címét, a szállító gépjármű forgalmi rendszámát, az átvétel napját, idejét, az urnaátadás idejét, módját, az átadás azonosító adatait (postai utalványszám) vagy az átvevő nevét, címét és aláírását. A nyilvántartást az üzem fennállásáig meg kell őrizni. Ha az üzem megszűnik, a nyilvántartás levéltárban való elhelyezéséről a tulajdonos gondoskodik. Ha az üzem más tulajdonos birtokába kerül, köteles a nyilvántartó könyvet tovább vezetni, és a korábbi nyilvántartó könyveket megőrizni.

(2) A hamvasztóüzemben üzemi naplót kell vezetni. Ebben a hamvasztókemence automata regisztrációjával azonosítható módon rögzíteni kell az elhunyt hamvasztásának tényleges napját, idejét, az üzem működésének - a tulajdonos által meghatározott - egyéb eseményeit. Az automata regisztráció adatait 10 évig kell megőrizni.

(3) A nyilvántartó könyvben az eltemettető annak az elhunytaknak a nyilvántartási adatait tekintheti meg, akinek az eltemetéséről gondoskodott.

(4) A hamvasztóüzem az eltemettető részére igazolást ad az elhunyt hamvasztásának szabályszerű elvégzéséről.

(5) A hamvasztó-helyiségben üzemidő alatt az üzemeltető szerv dolgozóin és a hatósági ellenőrzést végzőkön kívül más személy csak az üzemeltető vezetőjének engedélyével tartózkodhat.

A telephely engedélyezése

59. § (1) A telephely engedélyt a telephely fekvése szerint illetékes települési önkormányzat (fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat) jegyzőjétől kell kérni.

(2) A telephely engedélyezési eljárásért a belügyminiszter rendeletében meghatározott mértékű igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.

(3) A telephely engedély kiadására irányuló kérelemben meg kell jelölni:

a) a telephely címét;

b) a telephely használata jogcímét;
c) a telephelyen folytatni kívánt temetkezési szolgáltatási, illetve az azzal összefüggő hűtésre, illetőleg a halottszállító jármű tárolására vonatkozó tevékenységet.

(4) A kérelemhez csatolni kell:

a) a telephely tulajdonjogát igazoló három hónapnál nem régebbi tulajdoni lapot;
b) más tulajdonában lévő ingatlan esetén a használati jogosultságot igazoló dokumentumot is, továbbá a tulajdonos nyilatkozatát arról, hogy a telephely létesítéséhez a gyakorolni kívánt tevékenységek tekintetében hozzájárul.

(5) Ha a telephelyen a holttest temetésre való előkészítését és hűtését végzik, a kérelemben meg kell jelölni:

a) a szociális helyiségek biztosításának módját;
b) a környezetre gyakorolt hatást (talaj, felszíni és felszín alatti vizek, zaj, bűz, tűz- és robbanásveszély stb.);
c) a telephelyen végzett tevékenység során keletkező hulladék, egészségre vagy környezetre veszélyes anyag megnevezését, gyűjtésének, kezelésének módját;
d) ivóvízellátást, a szennyvízgyűjtést és -elhelyezést is.

(6) A szennyvízgyűjtés és -elhelyezés módját a kérelemben akkor is meg kell jelölni, ha a telephelyen halottszállító jármű fertőtlenítésénél szennyvíz nem keletkezik.

59/A. § (1) A jegyző a telephely engedély kiadására vonatkozó eljárásban döntése előtt köteles meggyőződni arról, hogy

a) a településrendezési tervben meghatározott övezeti besorolás alapján a kérelemben feltüntetett ingatlanon az elhunyt hűtése, illetve az elhunyt temetésre való előkészítése végezhető-e;

b) a telephely a 48. § (2) bekezdésében foglaltak szerint az elhunyt temetésre való előkészítésére, hűtésére megfelel-e.

(2) A jegyző a telephely engedély kiadása előtt helyszíni szemlét tarthat, amelyről értesíti

a) a kérelmezőt;

b) az adott ingatlan és a szomszédos ingatlan tulajdonosait (használóit, kezelőit);

c) a közreműködő szakhatóságokat.

59/B. § (1) A jegyző a telephely használatát legfeljebb 90 napig határozattal felfüggeszti vagy korlátozza, ha azt állapítja meg, hogy a telephely az engedély alapját képező feltételeknek nem felel meg.

(2) Ha a telephely engedély jogosultja a felfüggesztés, illetve korlátozás időtartama alatt az engedélyben foglalt feltételeket nem teremti meg, a jegyző a telephely engedélyt visszavonja.

Záró rendelkezések

60. § (1) Ez a rendelet - a 28. § (2) bekezdése kivételével - 1999. október 1-jén lép hatályba. A 28. § (2) bekezdése 2002. január 1-jén lép hatályba.

(2) A rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a temetők fenntartásáról és a temetkezésről szóló 1008/1970. (IV. 12.) Korm. határozat, a temetőkről és a temetkezési tevékenységről szóló 10/1970. (IV. 17.) ÉVM-EüM együttes rendelet, valamint a módosításáról rendelkező 7/1983. (V. 12.) ÉVM-EüM rendelet, a 12/1986. (XII. 30.) ÉVM rendelet 31. §-ának a) pontja, a 8/1992. (V. 19.) BM rendelet 2. §-ának (2)-(4) bekezdése, továbbá a végrehajtásáról intézkedő 7/1970. (Ép. Ért. 15.) ÉVM-EüM együttes utasítás.

(3) A rendelet hatálybalépésekor már működő temetkezési szolgáltatónak a személyes megbízhatóságát, pénzügyi teljesítőképességét a rendelet hatálybalépésétől számított egy éven belül kell igazolnia.

(4) Az üzemeltető a rendeletben meghatározott szakképesítést a rendelet hatálybalépését követő egy éven belül köteles igazolni.

(5) A temetkezési szolgáltató az e rendeletben meghatározott szakképesítést 5 éven belül köteles igazolni. A rendelet hatálybalépését követő öt évig - szakképesítés hiányában - temetkezési szolgáltató csak az lehet, aki legalább öt éves, a temetkezési szolgáltatás területén eltöltött szakmai gyakorlatot igazol.

(6) A temetkezési szolgáltató a szolgáltatás területén eltöltött szakmai gyakorlatot a Megyei Egészségbiztosítási Pénztár által nyilvántartott 5354 FEOR számú „Temetkezési foglalkozású” bejelentés alapján köteles igazolni.